

18.505/  
42

OSZK

# OSZK

Országos Széchényi Könyvtár





Hunyady Sándor:

# SZERELMES UNOKATESTVÉREK



100  
SZÁZREK KÖNYVE

30 FILLÉR

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

**HUNYADY SÁNDOR**

**SZERELMES  
UNOKATESTVÉREK**

OSZK

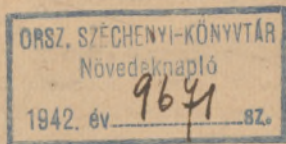
Országos Széchényi Könyvtár

231

**DR. ÁCHIM ANDRÁS KÖNYVKIADÓ**  
**BUDAPEST**



Minden jogot, így a filmesítés jogát is  
fenntartjuk.



Felelős kiadó: dr. Achim András.  
7980.42. Hungária Nyomda Rt. Budapest  
Felelős: vitéz Bánó Lehel igazgató.



## 1.

Az asszonynak nem volt egészen rendben a tüdeje, ezért már ősszel az első bizonytalanabb napon felmentek a faluról Pestre. De Pesten nem várták be az őszt. Menekültek az eső és hideg elől délre, Olaszországba, vagy a francia Rivierára.

Kaposi Györgyné húszéves kora óta nem látott havat. Pedig már elmúlt harminc esztendő. És egy kis fiacskája is volt: Lacika, ettől minden októberben csókok között búcsúzott el, hogy aztán júniusban új csókok között ölelje karjaiba.

Lacika nevelése és gondozása októbertől júniusig a rokonokra, a cselédekre és a házitanárjára volt bízva, mert az apja is mindig elutazott az édesanyjával. Megengedhették maguknak azt a fényűzést, hogy minden idejüket együtt töltsék. Szóval: Lacikával októbertől kezdve Dadus törődött „anyus dadája” és a többi cseléd, nevelő, még a rokonok, „Károly bácsi”. Aki Takács Károly volt, „Lina néninek”, Kaposi György testvérnénjének a férje. Aztán Lina néni lányai: Ilona, Margit és Brigitta, Lacika édes unokatestvérei.

Ezek mind nagyon jó emberek voltak, akik rendkívül szerették és kényeztették Lacikát. De hát ez mégis csak más, mint az ember édesanyjának gyöngédsége és szeretete. Olyan, mint a holdfény a napsütéshez képest. És Lacika akár-milyen kicsi volt, októbertől kezdve nemcsak az őszi és a tél hidegét, hanem valami belső hűvös-séget is érzett. A nyár nemcsak görögdinnyét jelentett a számára és virágokat, hanem valami belső meleget is jelentett. Nagyobb biztonságot, nyugodtabb alvást. Az édesanya arcát, amint fő-léje hajlik az ágy rácsa fölött, amíg ő a paplanon föltérdelve az esti imáját molyogja.

Nagyon kell vigyázni a gyerekekkel. Roppant érzékenyek és zseniális megfigyelők. Lacika is mérhetetlenül sok árnyalatot figyelt maga körül. Például igen sokszor megcsókolták őt októbertől júniusig is. De ezek a csókok mind éppen csak elsuhanak a bőrén, aztán tova ugrottak, mint a béka. Érzett rajtuk, hogy csak úgy hullanak: játékból, ahogy egy gyerek kavicsot dobál a vízbe.

„Anyu“ csókjai pedig hosszúak voltak, édesek. Lacika fölfogta a csókok minősége között a vég-hetetlen különbséget. Ezért aztán valami bizony-talan félelemérzése támadt, amikor az anyja el-utazott. Egyedül marad, nem szeretik eléggé. Gyanakodva és félénken mozgott a sok derék ember között, mint egy becsukódott kis virág.

Bizonyos, hogy „anyus“ elutazása meg haza-érkezése okozta, hogy Lacika annyival jobban szeretett otthon lenni falun, mint fűt a város-

ban „Károly bácsiéknál“. Mert Lacika élete is kétfelé volt osztva, mint a mamájáé.

Tavasztól őszig ő is otthon volt „mindenkivel“ Kaposon, a két traktusra osztott, huszonhatszobás, derék kastélyban, amelynek terraszáról, a fehér-piros csíkos ernyő alól rá lehetett látni a falu piacára, a református templom kakasos tornyára.

De jött az ősz. A fák között az utakat az ökörnnyál szőtte át. Esni kezdett. A kerti bútorokról a színes párnákat behordták a házba, a függőágyakat lekapcsolták a fák derekáról.

Lacika tudta, hogy most nemsokára elválnak a falutól. Szinte érezte a köszénfüst szagát, amint megérkeznek Pesten az állomásra. Tudta, hogy „anyu“ és „apu“ nemsokára eltűnik. Ő pedig egyedül marad az „idegenek“ között, a városi házban. A függönyöz, szőnyeges, nagy szobákban, ahonnan az ablakon át látszik a szűk utca másik oldalán a szemközti ház homloka. Az eső. A jégvirág az ablaküvegen. A sötét diófa-ebédlő. A kályha rostélyán át a tűz. Ez a belvárosi, háromemeletes ház Kaposi György édes testvérnénjének, Linának a vagyonrészéhez tartozott. Ő lakott benne az egész első emeleten. Az ajtajára levélszekrény és tábla volt szögezve. A réztáblára rávésve: Takács Károly. Takács Károly Lina néni urának a neve volt. Lina néni férje szép pályát futott be a földművelésügyi minisztériumban. Éppen most közeljárt hozzá, hogy másodállamtitkár legyen belőle.

Lina néninek három lánya volt. A tizenkétéves Brigitta, a tizennégyéves Margit és Ilona, aki sokkal idősebb volt két húgánál. Már férjhez is ment egy Hajnal Pál nevű építész mérnökhöz. A fiatal pár (mindössze egyeztetős házasság volt) ugyanebben a családi házban lakott. De másik lakásban, egy emelettel följebb. Hanem külön konyhát és külön személyzetet nem tartottak. Ők is lent ettek a közös asztalnál. Az egész familia nagyon „együtt volt” Lina néni jogara alatt.

Lacika szerette a nagynénjét. Érezte, hogy Lina néni is szereti őt, de sértette, hogy nemcsak őt szereti, hanem annyi mással kell osztozni a szívéen. Neki „egész szív” kellett, mint anyuén. Teljes, üres szív, melyben nem talál maga mellett senki mást, legfeljebb, messzi hátul „apust”.

Azonkívül idegessé tette Lina néni külseje is. Lacikában élt valami korán fejlődött művészi ösztön. A szépet szerette, a halványat, a gyöngédet, Lina néni pedig magas volt, vastag, piros. Fekete haja vasszürkéből őszülő. Hangosan nevetett és hangosan beszélt. Az állán volt egy szemölcs, a szemölcsből háromszál, fényes, fekete sörte nőtt. Sötét bajusza is volt Lina néninek, sötét, harcias, kis bajusz.

Ez a bajusz egy viccet is eredményezett a családban. „Pali bácsi” mondta egyszer anyósának:

— Ne haragudjon, Lina mama! De bizisten úgy találom, hogy maga rémesen hasonlítana az öcsémhez, ha nem viselne bajuszt! Lina néni kerekre nyitotta fényes, brunolinbarna szemét:



— Hiszen Gyurinak nincsen bajusza. Borotválkozik.

— Hát persze. Ő borotválkozik. Nem is őrá gondoltam én, hanem Lina mamára. Ha Lina mamának nem lenne bajusza!

Lina néni harsányan nevetett és jólelkűen hátbaütötte a vejét. A lányok is mind nevettek. Dadus is kacagott. Lacikának kedve lett volna befogni a fülét. Nem volt izlése szerint való az ilyen hangosság.

A két kisebb lányt ki nem állhatta Lacika. Nagyön zajosak voltak. Brigitta télen-nyáron fűszeklit viselt és zongorázni tanult. Lacika gyűlölte fűlsértő klimpirozását. És haragudott rá, hogy olyan kegyetlen a babáihoz.

Margit már iskolába járt. Egyedül jött haza délben negyedkettőkor. Az ujja tintás volt. Várni kellett rá az ebéddel, amíg bemegy a fürdőszobába és finnyásan megmosakodik. Lacika néma ingerültséggel nézte, hogy játsza a nagyot, hogy piszkál az ételben.

„Ilona néni“ már más volt valamiképpen, mint a két fiatalabb lány. Ilona néni! Ezt a címet nem adta meg bensejében Lacika az unokatestvérének. Úgy szólította hivatalosan, mert ez volt a családi parancs, így szokta meg. De túlságosan fiatalnak találta még a „néniséghez“. Bár Ilona néniben határozottan volt valami anyuból is. Ő is szőke volt és karcsú. Ő is szeretett olvasni, mint anyu. Úgy tartotta a könyvet. És a homlokát is úgy nyujtotta Pali bácsi ajka elé, ahogy anyu szokta

csinálni, mikor apu megcsókolta ebéd, meg vacsora után az arcát.

Ilona nénivel más baj volt. Nem lehetett annyit látni, mint a másik két lányt, meg Lina nénit. Volt benne valami „vendégszerűség“. Valami kevésbé rokoni. Azonkívül Lacika úgy vélte, hogy Ilona néni túlságosan keveset törődik vele.

Történt azonban egyszer, egy őszi délután, hogy Lacika keresztülment a nappalin, ahol Ilona néni, az ernyős állólámpa mellett, a hintaszékbe dőlve lustálkodott, az ölében ott a könyv, ahogyan anyu szokott néha megpihenni olvasás közben.

Lacika udvariasan meghalkította a lépteit és már nyúlt a kilincs után, hogy kimegy a másik ajtón, amikor Ilona néni gyöngéd hangját hallotta:

— Gyere ide, kicsikém!

Meglepetve fordult a lámpa felé. A sárga selymen át szűrt fényben gyönyörűnek találta Ilona néni arcát. Odaállt elfogódottan, de udvariasan a hintaszék elé, jólnevelt kis gavallér, várta, hogy rendelkezzenek vele.

Ilona néni megfogta a kezét, magához húzta, átölelte és mintha valami régen titkolt, elnyomott szeretet buzgott volna föl benne ebben a meghitt kettősből, édes, lágy csókokkal borította el a fiúcska arcát. Ugyanolyan, vagy „majdnem“ olyan csókokkal, mint anyu. Olyan csókokkal, amelyekben fölenged és kitárul a szív.

Lacika csaknem elszédült. Orrát betöltötte a

levendula illata. Ilona néni meleg lehelete. Boldogságot érzett, diadalt. Magánya végét érezte.

Ilona néni megsímogatta a haját:

— Szép kis fiú vagy! Lehet, hogy nekem is lesz egyszer egy kis fiam. És szeretném, ha hasonlítana hozzád!

— Szeretném, ha hasonlítana hozzád! — Lacikának még sohasem mondtak ilyet. Még „anyutól“ sem hallott semmit, ami lelkének ilyen húrjait érintette volna. Szinte férfias büszkeség töltötte el. Rájött valamire: hogy külseje van. Haja, szeme, szája és orra. „Szép kis fiú vagy!“ Egy óvatlan pillanatban kiment később a fürdőszobába és a mosdó tükreben megnézte arcát. Lacika tévedett amikor azt hitte, hogy Ilona néni nem szereti. Ilona néni szerette rendesen, kedvesen, ahogy jó rokonok szeretik egymást. Dehát fiatal asszony volt éppen. „Nem ért rá“, hogy túlságosan sok figyelemmel forduljon a kis öccse felé.

Ilona néni bizonyos szent jeleket érzett magán. Ahogy a magyar nyelv olyan gyönyörűen fejezi ki: „áldott állapotban“ volt Ilona néni. És ez az imádat, amelynek tárgya még nem volt teljes valóság, kiáradva a lelkéből helyet keresett magának valahol, elborította édes hullámaival a kisfiút. Ezek azonban „nagyoknak való“ dolgok. Lacika nem értette meg, hogy mi történt? Csak annyi érzett, hogy fény és meleg hullott reá, még pedig onnan, ahonnan eddig valami hűvös közömbösség ijesztette meg.

Egy ebédnél történt, hogy a gyümölcs után,



amikor Lina néni meggyújtotta a kávéfőző alatt a borszeszt. Lacika lecsúszott a székéről. Illedelmesen megköszönte az ebédet, meghajolt Lina néni előtt. Aztán az asztalt megkerülve, odament Ilona nénihez és hódolatteljesen megcsókolta kezét.

Lacika mozdulataiban volt valami nagyokhoz illően lovagias. A két fiatalabb lány vihogni kezdett, Lina néni megjegyezte:

— Ez a gyerek mindanyunk között téged szeret a legjobban, Ila!

Ilona néni férje továbbment egy lépéssel.

— Nemcsak szereti. Hanem én határozottan azt veszem észre, hogy szerelmes beléjel!

Csönd támadt! Sűrű, rossz csönd, amelyet Ilona tört meg:

— Csak nem féltékeny?! — kérdezte és a szeme rácsillogott a férjére.

Pali fölállt, a karját nagy lendülettel tárta szét, Őszintén mondta, mosolyogva, mégis nagyon komolyan:

— Nem tehetek róla! Mindenkire a világon féltékeny vagyok! Még arra a molyra is, ami ott repül az ablakban!

Ilona hallgatott egy kicsit, majd elpirult és hízogó mozdulattal fölborzolta az ura haját:

— Szamárr! — mondta kedveskedve, melegen. Ő is fölállt. A karját az ura karjába fűzte. A fekete-kávét sem várták meg, karöltve kimentek a szobából. Egyikük sem nézett rá Lacikára.

Lacika úgy állt meg az üres szék mellett, mintha egy értékes edényt ejtett volna el, amelynek cserepei ott hevernek lába körül. Valami drága kincse volt, ami összelört. Csalódott, megcsalták. Mit jelentettek hát Ilona néni csókjai? Csalfaságot és hűtlenséget. Óh, anyu! A gyermeki szívben Ilona néni szőke arca helyén új fényben, hatalmas erővel ragyogott föl anyjának alakja.

A felnőttek buták, mintha elvesztették volna emlékezőtehetségüket, nem is sejtik: gyermekkorukban milyen mélyen tudtak érezni.

A természet nagyon bölcsen van berendezve. Minden szenvedés megtermi a maga ellenségét. Olyasmi ez, akár az oltás. Lacika is kapott valami védőoltást a fájdalmak ellen, amelyeket Ilona néni viselkedése okozott. Kihűlt iránta. Jóformán rá sem tudott nézni, ahogy a kutya sem megy oda többet, ahol egyszer nagyon megverték.

Így aztán azt sem figyelhette meg, hogy Ilona néni milyen különös változáson megy keresztül. Néha azért ránézett és vállatvont. Meghízott. Csakugyan, a szép, karcsú Ilona néni, néhány rövid hónap alatt szinte hihetetlen módon kövér lett. Lacika azt itte, hogy beteg. Legalább abból is arra következtetett, hogy Lina néni és Pali bácsi mostanában kettőzött gyöngédséggel bának Ilona nénivel.

Dehát az ő életéből már kiesett Ilona néni. Azal sem különösen törődött, hogy egyszer csak eltűnt Ilona néni. De azt már mégis furcsának ta-

látta, hogy olyan rendkívüli vidámsággal beszélnek róla, mintha valami pompás dolog történt volna vele.

Egy délben Lina néni ragyogva mondta az ebédnél a lányainak:

— Ha a hét végén hazajön a szanatóriumból. És már azt is elhatároztuk, hogy a kislányt Brigittának fogjuk keresztelni.

A hét végén, vasárnap, aztán Lacikát is fölvték a második cmeletre, ahol Pali bácsiék laktak.

Bementek a világos, nagy sarokszobába, amely valami furcsa szaggal volt teli, mintha párolgó melegvíz, meg sok nyers tej lenne az edényekben eldugva a bútorok alatt.

Az ablaknál nikkelkerekű, finom bölcső állott, amelynek az ernyője föl volt húzva, Lacika nem volt még elég magas hozzá, hogy beláthasson a bölcsőbe, amelyben egy parányi, szabálytalanul gömbölyű fejcskét láthatott volna, amely olyan volt, mint egy ferdére nyomott bőralma.

Természetesen, Ilona néni is ott volt a szobában. De milyen furcsa, mintha meggyógyították volna, újra karcsú és könnyű, mint régen. Sőt, ha lehet, talán még szebb volt, mint valaha. Szőke kontya aranyosan ragyogott a nyakán.

Ilona néni anyuval diskurált éppen, amikor Lacika Lina nénivel belépett a szobába. Anyu pár hete érkezett csak meg és Lacika még a vizontlátás első örömeit élvezte. Annál jobban elfacsarodott tehát a szíve, amikor azt látta, hogy

anyu milyen mosolytól és szerelemtől sugárzó arc-  
cal hajlik a bölcső fölé. Mi ez? Hát még anyu is  
hűtlen lett hozzája talán? Ki az, aki ilyen tekin-  
tetet „mer“ kapni anyutól?

Végre Ilona néni észrevette Lacikát:

— Szervusz, Lacika! Nem vagy kíváncsi a kis  
húgodra? Eredj oda a bölcsőhöz. Nézd meg. Ő  
a Brigitta!



## 2.

A Kaposi-házat vendégsereg özönlötte el. Lina néninek sok fejtörést, gondot okozott a vendégek elhelyezése. Még egy fekvőhelyre volt szüksége. Megkérdezte Lacikát:

— Válassz, Laci, hol akarsz aludni? A hátsó verandán, vagy a padláson?

— Nekem olyan mindegy, Lina néni! A legjobban szeretnék kint aludni a kertben, a mama függőágyában!

Lina néni életrevalónak találta a függőágy ötletét. Csakugyan, a kert sem lenne rossz hálószoba. A csillagos ég, gyönyörű platán a sötétbe merült vadgesztenyék fekete lombkoronája fölött. Töprengett, hogy a háziak közül kit tegyen ki a kertbe? Kinek az ágát szabadítsa föl valamelyik vendég számára? Egy pillanatig gondolt a vejére. Aztán lemondott erről az ötletről. Pali közeledik a negyvenhez. Hízni kezd, kényelmeskedni kezd. És esetleg az „új vőben“ sem szülne jó vért, ha észrevené, hogy a jövetele a sok ember közt éppen egy „másik vőt“ nyom ki a fedél alól.

Tehát mégis csak Laci!

Ránézett a fiúra:

— Nem félsz? Kint, a szabad ég alatt, sötétben?!

Laci megszólalt a kamaszkor felé közeledő fiúk magas fejhangján:

— Mit gondol, Lina néni, mi vagyok én, gyerek? Azonkívül én még gyerekkoromban sem félttem a sötétségtől.

Lina néni tulipán-arcán jóízű mosoly nyílt. Mulatott rajta, hogy ez a gyerek úgy beszél a „gyerekkoráról“, mintha már szakálla volna. Hiszen még most is gyerek. Nincs még tizenhároméves sem. Bár igaz, hogy izmos és „sportos“. Már most szereti a férfias passziókat, az úszást, vívást, lovaglást. Nem múlik el nap, hogy ne könnyörögne az apjának egy flóbertért.

— Rendben van, Laci, a kertben alhatsz!

— Köszönöm! — felelte a fiú, gavalléros kis meghajtással. Valami büszkeség-féle fogta el. Úgy képzelte, hogy majd őrizni fogja a házat. Résen lesz a sötétben, ha „történne valami“. Bár, sajnós, mi történhetne Kaposon? A fiú arra gondolt, hogy jólenne lopni egy tolvajt. Leütni, gúzsba kötni és reggel únott arccal átadni a ház népének:

— Ez az ember itt bujkált éjjel a bokrok között. Még szerencse, hogy kint aludtam és megfogtam. Isten tudja, hogy mit akarhatott...

Jött „anyu“. Szép volt. Nyolc kilót hízott, három év óta nem is kellett már meleg vidékre utaznia télen. Jött „apu“, Károly bácsival és Pali

bácsival. Jött Iona néni, Margit és Brigitta. És jött Jeanette, a francia kisasszony, a „kis“ Brigittával, akiben már nem lehetett volna meglátni a régi, ferdére nyomott, bőralmafejú, csúnya, bögő kis pólyást. A „kis“ Brigitta is ötéves volt már. A hajában szalag volt, rózsaszín, empiruhát viselt, a lábán lakk félcipőt és fehér fuszeklit.

Egváltalában mindenki olyan vasárnapiasan volt felöltözve ezen a hétköznapi délutánon.

Világos dolog, hogy a nagy kiöltözködés, a virágokkal és a „városi ezüsttel megterített, végtelen hosszú uzsonnaasztal, mind a vendégek miatt varázsolta ezt a napot oly különösen ünnepivé Kaposon.

A fő vendégek Hámosék voltak. Egy nagyon öreg úr és egy nagyon öreg hölgy. Mind a ketten teljesen fehérhajúak. És a fiúk: Hámos György, aki szintén nem lehetett már egészen fiatal. Az ő halántékán is ezüstösödni kezdett a haj.

Ők két egész szobát kaptak. A két legszebb szobát. A „mellék vendégek“ mind rokonság: Kaposiak. Takácsok, Hajnalok és Hámosok, a többi helyen voltak összezsúfolva.

Az ezüsthálántékú Hámos György — orvos és egyetemi magántanár — Lina néni nagyobbik lányának a vőlegénye volt. És úgy állt az ügy, hogy a lakodalmat másnap tartják meg. Délelőtt lesz az esküvő a templomban. Aztán végigeszik a nagy menyegzői ebédet. Ebéd után pedig mindjárt elutazik a fiatal pár. A gazdasági udvarban,



a kút mellett Hámosék nagy, drappszerű autója, azon fognak kirepülni a világba.

Nem lehet mondani, hogy Laci túlságosan el volt ragadtatva ettől a vendégjárástól. A rendes napi programja összezavarodott. Azzal a kis plusszal szemben, hogy a kertü függőágyban alhat, igen sok minusz jelentkezett. Anyunak „alig volt ideje hozzá“. Nem lovagolhatott ki apuval. Sértődve érezte, hogy a háttérbe van szorítva. Holott a kis „Brigittát — „Brig“-et, ahogyan a familiában becézték — az összes idegenek el-árasztfják szeretetükkel és érdeklődésükkel. Ami természetes volt. Hiszen az ilyen ünnepi alkalommal, amikor két család a rokoni összeömlés boldog pillanatait éli, nagyon jólesik a lelkeknek, ha valamin „kiélhetik“ benső rajongásukat. És mi lehet az ilyen célra alkalmasabb valami egy öt éves kislánynál, aki éppen most csücsöríti ajkát az első francia szóra.

A kis „Brig“ úgy tudott bejönni a szobába az emberek közé, hajában az óriási rózsaszínű szalag-lepkével, a háta mögött Mlle Jeanett-tel, mintha kényeskedve mondaná: „Itt vagyok, imádjatok!“ És ezt a satjátságos sugárzást észre is vette mindenki.

Egyesegyedül Laci nem volt kormánypárti ebben a nagy lelkesedésben. Ő aztán nem talált semmi elragadót Brig viselkedésében. „Egy ronda, kis, elkényeztetett nyávogó béka, csak látnák, amikor bög, ha nincs itt senki és a sarokba állítják, mert nem tiszta a keze...“

Az emberi szervezet bámulatos művészettel van megalkotva. Megvan benne az összes fizikai műszerek tökéletessége. A barométer higanyoszlopának, a földrengésjelző készülék ingájának hajszálfinom érzékenysége. Brig is világosan megérezte, hogy a kitárt ablakú, jókedvű emberekkel telitömött napsugaras szobában van valaki, akire nem terjed ki egyéniségének varázsa. Nem kellett gondolkoznia rajta, hogy kicsoda ez a rossz szellem? Megmozdult benne valami. És mint ahogy a vas vonzza a mágnest, a tekintete lassan Laci felé fordult.

Lacit az egész ház és a világ minden felnőttje annak látta volna, ami: izmos, kjs, barna kamasznak, akinek kurta haja és kék trikója van, akinek a vonásai azt árulják el, hogy idővel talán egész csinos fiatalemberré fog fejlődni.

Brig a sátánt látta meg Laciban. Magát az ördögöt. De — milyen fucrsa — ez ördögi mellett valami angyalit is. „Ő nem szeret engem! Nem tetszem neki!” — érezte teljes, világos határozottsággal Brig. És ez rettenetesen fájt. Sokkal jobban, mint amilyen fájdalmat egymagában a hiúság okozhat egy női szívben.

A kislány megpróbálta fölvenni a küzdelmet balsorsa ellen. Minden kacér kis mórlikálása, mosolygása és kacsintása az ablak felé repült, ahol a fiú állt, nekitámaszkodva a párkánynak. Laci szeme változatlan gúnyossággal hunyórgott, mint aki nagyon csúnyákat gondol magában.

Ez borzasztó volt. Brig szívében elkezdett va-

lami nagyon fájdalmas húr sajogni. Azt érezte, hogy odaadná mindenét a kéktrikós fiú szemének egyetlen „másféle“ pillantásáért. Először elszomorodott, aztán elöntötte a csalódás. A szája lefelé görbült, arcáról eltűnt a mosoly. A szemében könnyek duzzadtak. Mérgesen dobbantott apró lábával, aztán sírvafakadt. Lina néni ijedten kérdezte:

— Mi bajod, szívem? Fáj valamid?!

Mindenki köréje gyűlt. Hozzáhajoltak. Ijedten faggatták, mi baja?

Brig fölemelte a kezét és mutatóujját vádolóan Laci felé szegezte:

— Ő nagyon rossz! — és zokogott.

Az összes „fel nőttek“ meghökkentek:

— Laci rossz! — Mit csinált Laci?

Brig a nagymamája tokájába rejtette könnyes arcát és zokogva hajtogatta:

— De igen, ő rossz! Meg akar engem verni!

A „nagyok“ mind Lacikára néztek. Mi ez? Talán ez a kis kamasz csakugyan bántotta valamikor, csupa vásottságból, a húgocskáját?

Laci elpirult. Mert csakugyan volt valami abban, amivel Brig megvádolta. Titokban bizsergett benne a vágy, hogy jó lenne alaposan megcibálni ezt a pillangó-fülest, aki úgy mer viseelkedni, mintha ő érte lenne az egész világ.

Dehát megverni? Szó sincs róla.

A fiú összefonta trikós mellén a karját. Dacosan, gúnyosan felelte, szinte az egész világnak:

— Én nem akarom őt megverni! Miért? Amikor fütyülök reája!

Ez a „fütyülök reája“ úgy hasított Brig szívébe, akár a kés. És oly mértéktelenül bögni kezdett, hogy beléreszketett kis testének minden párányi tagja. Nem lehetett megnyugtatni. Lina néni karjaiba emelte. Kivitte, lefektette, álomba simogatta a zokogástól kimerült Briget...

Lacin keménygallér volt és hosszú nadrág, mint az angol kollégiumnak gavallérságra tenyésztett kis diákjain. Apa és Anyu közt állt a templom első padjában. Előtte folyt a szertartás. Láta a völegény feketekabátos hátát és a menyasszony koszorús fejét, hosszú fátyolát, amely végigfolyt két válla közt.

A szertartás hosszúra nyúlt, mert a pap nagyon ki akart tenni magáért az esketési beszédben. Laci nem értette ennek a magasröptű beszédnek tartalmát. Szórakozottan állt a padban.

Aztán meglátta a „nagy“ Brigittát. Ez a néni nek a huga, a templom túlsó oldalán állt. Mégpedig nem bent a padban, hanem a fal mellett. Lina néni és Ilona néni között. Ő is fehérbe volt öltözve, de nem selyembe. Könnyedén állt, a kezében tartotta fehér szarvasbőr kesztyűjét és széleskarimájú szalmakalapját, amelyet pipacsok díszítettek. Az arca árnyékban volt, de a hajára valami megszárt fény hullott a falusi református templom fehérüvegű ablakaiból.

A „nagy“ Brigitta még nem volt egészen tizen-



hétéves. És szépsége ezerszeres erővel tündökölt a templom fátyolos levegőjében.

Laci nem tudta elfordítani Brigitta arcáról a tekintetét. Valami bűvölet szállotta meg. Fölsugárzott szemében, életében először, teljes értelmében és minden világosságával az asszonyi szépség. A művész érezhet ilyesmit, amikor először pillantja meg a természet valamilyen csodáját — a tengert, vagy a vonat ablakából Grasse rózsamezőit.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

### 3.

Tél volt. Reggel hét. A szoba teljesen sötét, amikor a kis ébresztőóra megszólalt az éjjeli-szekrényen. Laci kihúzta a párna alól a karját és elállította a berregést. Ébren volt már tíz perc óta, látta is az óra számlálólapján a foszforral preparált kismutatót negyedmilliméternyire a hestől. De olyan jó meleg volt a paplan alatt. Kellett hozzá ez a kis parancsoló csörgetés, hogy kiugorják az ágyból.

Brrr! Hideg van. Ezt vidáman gondolta. A bőre pezsgett. Lenyúlt az ágy alá a súlyzóit után. Ötpercenyi könnyű szobatorna következett. Aztán bokáig érő hálóingben kiment a fürdőszobába.

A kádban volt egy kis esti, langyos, állott víz, de a zuhanyból olyan vadhideg, téli víz sistergett elő, hogy alig habzott benne a szappan. Na, most elő a frottirkesztyűvel. Uh, be jó! Laci bőre pirosra dörzsölve égett és tűzelt. Két perc volt az öltözés. A tükörbe bele sem nézett, amikor a haját hátrakefélte. Összeszíjazta az iskolakönyveit. És frissen, jókedvűen s fejében az aznapi tárgyak tananyagával, benyitott az ebédlőbe.

Az ebédlő még üres volt, de meleg. A nagy

cserépkályhában lobogott a tűz. Az asztal sarkára már oda volt készítve egy csésze kávé, mellette két vajaskifli.

Ez a reggeli úgy varázslódott az asztalra, hogy a szakácsnő, amikor «kihallotta» a konyhába, hogy csorognak a csapok a fürdőszobában, a régi gyakorlat alapján tüstént hozzáfogott, hogy megkenje a fiatalúr vajaskiflijét.

Igen, a «fiatalúré», mert Laci már «fiatalúr» volt. Veszedelmesen közeledett a tizennyolcadik születésnapja felé. Gimnáziumba járt és az ajka fölött sötétedni kezdett valami finom pehely, amely már legénytollnak számított.

Büszke dolog az ilyen korai fölkelés. Az ember duplán érzi, hogy él, amikor mások még alusznak. Laci mosolyogva gondolt a langyos, homályos hálószobára, ahol még alszik «anyu» és «apu». Lina néni és Brigitta pedig pláne alusznak még, hiszen bálba mentek az este, bizonyosan hajnalban jöttek haza, fáradtan. A kis csöndben, amíg lenyelte a kávéját, Laci szinte hallotta a lelke felé áradni a szomszéd szobából a családjának alvó lélekzetét.

Még egyet harapott a vajaskifliből, aztán leverte a morzsákat a tenyeréről és föl húzta bárányprémes, diákos, kurta bekecsét. Már a könyveit is a hőna alá fogta, indult az ajtó felé, amikor zajt hallott az előszobából.

Valaki kacagott odakint.

Aztán benyitott az ebédlőbe, Lina néni és Brigitta.



Ilyen lumpokat. Most jöttek haza a bálból. Nem is hajnalban, hanem a kész téli reggelen, amely már kezdett a tiszta kékből szürkévé világosodni.

Lina néni fáradt volt, mint egy megsebzett hadihajó. Bizonyosan „oda volt” szegény már éjfél körül. Ha rajta múlik, hazajött volna régen. De hát hol van az a fáradtság, amit egy jó anya el nem viselne a huszonegyesztendős leánya kedvéért, aki félhétkor olyan könnyörgő hangon tudta mondani, „még egy negyedórát maradjunk, mama!”

Brigitta nem volt fáradt még egy csöppet sem. Inkább izgatott volt és mámoros. A szeme ragyogott. Egy ezüsttálcaiban, amely a tálalóra volt támasztva, megnézte magát:

— Oh, de boglyas vagyok! — és megigazította a haját a fiatal lányok friss életerejével, mintha szó sem lenne róla, hogy most mindgyárt ágyba kell feküdni.

Laci otthagya a tányérján az egyik vajaskifli csücskét. Brigitta fölkapta és megette. Nevetett:

— Éhes vagyok, mint egy farkas! — Megint nevetett és minden ok nélkül, mintha egy keringő emléke vibrálódott volna még benne, hirtelen átölelte az unokaöccsét és lángoló arcát a fiú fürdőtől hideg bőréhez szorította.

— Juj, de friss vagy! És milyen remek szappanszagod van!

Nincs benne semmi. Együtt nőttek fel, meg-

hitt családi közösségben. Brigitta tízzerszer megcsókolta már Lacit. És most is úgy csókolta meg, mint egy kisfiút, az öccsét.

De most valami különös dolog történt. Brigitta meglepetve érezte, hogy Laci megkapja hátul a fejét és visszacsókolja, akár egy férfi.

Ijedten taszította el magától és egy pillanatnyi csönd után zavartan mondta:

— Oh, hát te már ilyen nagy fiú vagy?!

Laci sápadtan állt a lány előtt. Orrában érezte parfümjét és meleg lehelletét. Maga sem tudta, hogy mit mond, valami idegen hang felelte, mélyen a melléből, a diáklélek rétegei alól:

— Igen. Nagy vagyok már. És szeretlek!

Brigitta felelni akart valamit, el akarta valami tréfával ütni a dolgot. De amíg gondolkozott, már el is késett. Már csak a hátát látta fiúnak, amint a hóna alatt a könyveivel kifelé megy az ajtón.

A szép, nagy lány, akinek egész éjszaka felnőtt férfiak udvaroltak, nyugtalanító lelkifurdalást érzett a kisfiúval történt jelenet miatt.

Minél jobban múlt az idő, Laci annál világosabban érezte, hogy rettentő nagy dolog történt vele az ebédlőben. Hónapokon át sok mindennek össze kellett gyűlni a lelkében, hogy kimondhassa ezt a szót: «szeretlek». És most, hogy kimondta, mint gátszakadáskor az ár, az érzések-egész zubataga ömlött elő, a kimondott szó ütötte résen. A fiú igazat mondott, csakugyan

szerelmes volt az unokanénjébe. Most érezte csak, hogy mennyire; nem is a csók, hanem inkább a vallomás után, amely elhangzott. Először mondta ki ezt a szót: «szeretlek». Ez nagy dolog, az ember életének egyik szakasza itt fejeződik be.

Laci soha életében nem volt büszkébb és boldogtalanabb, mint ezen a délelőttön, az iskolában. Felnőttebbnek érezte magát a többi fiúnál. «Regénye van». Ez a tény fájdalmas hiusággal töltötte el.

Az első óra fizika volt. Ezalatt még tudott valamennyire figyelni. De később eltompult minden iránt, ami nem Brigittára és «szerelmükre» vonatkozott. A «szerelmükre»? Laci okos fiú volt és belátta, hogy szerelemről itt szó sem lehet, a több mint négyesztendős korkülönbség ezt lehetetlenné teszi. Tizenhétéves kamasz és huszonegy éves nagyleány! — képtelenség.

Lacika a tiszta fiatal szívek lovagiasságával vállalta a reménytelen szerelem minden fájdalmát. Éppen elég, hogy ő szereti Brigittát. Még arra sincs szükség, hogy a leány tudjon erről az érzésről. Hogy már késő, már tudja, már megmondta neki? Ez igaz. De talán még «el lehet valahogy kenni a dolgot.» Laci máris törni kezdte a fejét valami ügyes formán: mint magyarázhatná meg a lánynak a legsimábban, hogy amit reggel mondott neki, csak tréfa volt.

Délben Brigittát egyedül találta az ebédlőben.

Brigitta a terített asztalnál állt és virágokat tett a vázába. A lány elpirult, elkapta a fiúról a tekintetét és szemlesütve, zavartan mondta:

— Haszontalan fiú! Tudod, hogy alig aludtam miattad?!

Laci közbevágott szilárdan, önérzetesen:

— Elhiszem. Belátom, hogy hibáztam. Kérlek, bocsáss meg. Nem fog előfordulni többet.

Brigitta most már nekibátorodott. Élénken magyarázni kezdte:

— Rémes csacsi vagy! Hiszen én a mamád lehetnék! Vén vagyok és te fiatal. Gondolnod sem szabad ilyesmire!...

Laci megint elhallgattatta a lányt, egy erélyes, szinte férfias kézmozdulattal:

— Kérlek, ha annyira bosszant, ami történt, ha zavarlak, csak egy szót kell szólnod és én ebben a pillanatban leugrok az emeletről.

Brigitta ijedten felkiáltott:

— Szamárl! — és olyan görcsösen fogta meg a fiú karját, mint aki tökéletesen komolyan vette a fenyegetést.

Soha még érzelmi ügyet nem intéztek el ilyen szerencsétlenül. Hiszen kifelé be volt fejezve, pecsét volt téve rája, annyi bizonyos. De befelé erjed.

Brigitta és Laci úgy tettek, mintha nem is emlékeznének már a bál utáni reggelre. Pedig akár-hogyan akarták mind a ketten, nem tudták elfelejteni.

Akármit csináltak, minden szavuk és mozdu-



latuk mögött annak a reggelnek az emlékei érződtek. Ha Laci közelebb adta a sőtartót Brigittának, ez már udvarlásnak számított. Brigitta pedig minden diskurzus után, akármilyen közömbös dologról, könyvről, színházról, zenéről folyt ez a beszélgetés, zavartan gondolt rá, hogy nem keltett-e akaratlanul valami bolond reménységet a fiúban? Egy szóval, egy mozdulattal. Hiszen ennyi is elég az ilyen állapotban.

Brigittának két oka is volt rá, hogy nagyon vigyázzon a viselkedésére. Először őszintén szerette és sajnálta Lacit. Szerette volna csöndesen, türelmesen kigyógykezelní a «betegségéből.» Másodszor, történt benne valami, amiből maga is megítélhette, hogy milyen komoly dolog az, amit Laci érez, mennyire nem illik ezzel tréfálni. A száz kedves, de közömbös báli ismerős között akadt egy, aki lassankint az előtérbe nyomult Brigitta életében.

Az ilyesmi mindig egyformán történik. A legtöbbször már a kézfogásnál, a bemutatkozás első mozdulatánál érez a lány valami furcsát. Egy embernek más az érintése jobban esik a hangja, mint a többié. Ahogy egymásra néznek, ahogy beszélnek, csupa konvenció. Néha még az is megesik, hogy a lány szántszándékkal hanyagolja el azt a férfit, aki tetszeni kezd neki. Mintha félne a következményektől, mintha várná, hogy — «jöjjön a másik.» Nagy játék ez. Már jólesik és még nem fáj.

Brigitta esete azonban már túl volt a legelső

kezdet nehézségein. Bár még nem történt ~~soha~~  
Mindössze ennyi:

— Maga ott lesz X-ék vacsoráján a jövő hé-  
ten? — kérdezte a fiatal férfi, akit Gyuri muta-  
tott be az orvosbálon egy futó kézmozdulattal: «  
«kollégám.»

— Azt hiszem, igen! — felelte Brigitta.

— Akkor én is elmegyek! — mondta a fiatal  
doktor nagyon komolyan és halkán, mosolygás  
nélkül. Dehát éppen ez a komolyság adott súlyt  
a közömbös mondatnak. A tartózkodás, ahogy  
dr. Joó Tibor már el is ment Brigitta mellől a  
szalón másik sarkába. A két dolog közt nem volt  
logikus összefüggés. Ha annyira tetszett a fiatal-  
embernek Brigitta, hogy kereste a módot: hol lát-  
hatná, hol lehetne együtt vele, akkor érthetetlen  
volt, hogy miért nem maradt most mellette? Ott  
maradhatott volna, senki nem tiltotta meg. De-  
hát ebben a dologban éppen a logikátlan esemé-  
nyeknek van erejük. És Brigitta többet olvasott  
abból a félénkségből, amivel a doktor visszavo-  
nult, amikor két másik vidám és hangos fiú lé-  
pett hozzájuk, mintha ott maradt volna a többi-  
vel együtt udvarolni.

És tíz perccel azután, hogy dr. Joó Tibor an-  
golos tapintattal, búcsú nélkül eltűnt, Brigitta  
oly mérhetetlenül kezdett unatkozni, mintha  
nem is zsúron lenne, zsúfolt szalonban, hanem  
valami hideg és sötét, pusztá szigeten, egyes-  
egyedül.

\*

Volt egy csinos fiú az udvarlók között, akit Lina néni különösen protezsált. Ha ez a fiú náluk volt, ártatlan asszonyi furfanggal mesterkedett azon, hogy egyedül maradjanak Brigittával.

Néhány percig diskurált velük, aztán fölállt és egy parancsoló pillantással magaután intette Lacit is. Mit tudhatta, hogy Lacinak milyen pokoli kín az, ami neki öröm és reménység.

Laci meg is kérdezte egyszer:

— Mondja Lina néni, gazdag ez az úr?

Lina néni gyanutlanul felelte, hogy igen, a családja nagyon jóhírű és jómódú...

— Úgy! — felelte Laci és a hangjában annyi gúny volt és megvető keserűség, hogy Lina néni akaratlanul elszégyelte magát; csakugyan, lehet, hogy túlzásba viszi ezt a jámbor férjvadászatot, ha még Laci kamasz-kritikája is fennakadhat a dolgon.

De ha Lina néni vak volt, Brigitta annál világosabban tudta, hogy milyen keserves lehet az öccsének, amikor kiküldik a szobából, hogy ő egyedül maradhasson egy «felnőttel.»

Mulatott is a fiún, meg sajnálta is. Oh, szegényke, hogy szenved. Eloltja a villanyt a szobájában, lefekszik a diványra, mint aki beteg.

Bement hozzája, leült mellé a sötétben, a tenyerével fölemelte az arcát:

— Te csacsil! Azt hiszed, hogy nekem ezek az emberek tetszenek! Fütyülök rájuk! Brigitta csak vigasztalni akarta a fiút, de a szavai mélyebb rétegbe hatoltak.



Laci visszajektette fejét a díványpárnára. A hangja tompa volt, fájdalmas:

— És aztán, ha nem is tetszenek. Ha nincs senki „ezek“ közt? Egyszer mégis csak az lesz a vége, hogy...

A fiú nem beszélt tovább. Nehéz csönd támadt a sötétben. Mind a ketten tudták, mit jelent: «egyszer mégis csak az lesz a vége», Brigitta megpróbált kacagni. De nem sikerült neki a nevetés.

— Sült örült vagy! — mondta idegesen Brigitta. — Bizonyisten bepanaszollok az apádnál!  
— Tessék! — felelte a fiú komolyan.

Brigittának eszébe jutott, hogy nem is tudna mit mondani, hogy nem volna finom és gyöngéd, ha elárulná a fiút. Könyörögni kezdett:

— Gondold meg, hogy te tizenhét éves vagy és én huszonkettő leszek!

Nagyon halkán, fájdalmasan jött a válasz:

— Tudom. Meggondoltam. Csak azt nem értem, hogy mi bajod van velem? A terhedre vagyok? Szóltam egy szót?

— Úgy viselkedsz...

— Úgy viselkedem, ahogy tudok. Hidd el, ennyire is nehéz tartani magamat. Most pedig, kérlek, menj ki. És ne sajnálj. Rosszulesik nekem, ha sajnálnak!

Brigitta ijedten kelt föl a dívány széléről: „Hiszen ez egy nagy férfi! Mégis el kellene talán mondani az egész dolgot az édesanyjának!“

Csakhogynem lehet könnyen elmondani az ilyen dolgot.

Kerülte Lacit, nem szólt hozzá, nem nézett rá. Végül azonban megszegyezte ezt a bujkálást. «Csak nem félek egy gyerektől?» — kérdezte magától. És úgy tett, mintha Laci lenne az oka, hogy olyan hűvös távolság fejlődött ki közöttük. Megfogta a fiú kezét.

— Ne duzzogj! Legyünk jóbarátok!

— Kérlek! — felelte udvariasan Laci és nyílt, tiszta tekintettel nézett Brigittára. Brigitta úgy találta, hogy az öccse egy kicsit lefogyott. Igen, az arca határozottan vékonyabb lett. És milyen halvány. Ez meghatotta. Túláradó gyöngédség töltötte el. Fájt neki, hogy nincs a «szerelem» és a «szerelet» között valami átmeneti érzés. Valami harmadik megoldás. Mert be kellett vallani magának, hogy több és mélyebb a barátságnál és a szereletnél az, amit a csendesen szenvedő fiú iránt érez. «Sajnálám?! — kutatott a lelkében. Aztán belátta, hogy ez más, mint a sajnálkozás. Az emberi szív nagyon különös, nemcsak egész számok vannak benne, hanem törték is. Egyenletek, amelyekben annyi az «ismeretlen», hogy meg sem lehet oldani őket.

A «béke» után helyrepótoltak mindent. Együtt voltak, amennyit csak lehetett. Hosszú, meghitt komoly beszélgetéseiknek rendesen Lina néni vetett véget.

— Lacil Feküdj már le. Mindjárt éjfél! És reggel iskolába kell menni.

Közben pedig lassan épült Brigitta sorsában a «másik» dolog. Találkozott néhányszor a fiatal doktorral. Színházban, társaságban, az utcán. Eljutottak odáig, hogy fesztelenül ki tudták mondani egymás nevét. És az egész ügy eljutott oda, hogy Lina néni is észrevette.

Lina néni eleinte aggodalmaskodott. Féltette Brigittát, mint a kotlós a csibéjét. Aztán neki is megtetszett dr. Joó Tibor. Nem bánta, hogy egy kicsit kopaszodik. Ez komoly, józan, meggondolt természetre vall. A kopasz férfiak a legjobb férjek. Azt meg éppen nagyon szerette benne, hogy doktor. A másik veje is doktor és pompásan funkcionál. Legalább lesz mindenféle orvos a családban, egy belgyógyász, meg egy sebész.

Lina néni kissé lassúnak találta a tempót, ahogy a fiatalok csinálják tehát a kezébe vette a gyeplőt. Ha lúd, legyen kövér. Kigondolta, hogy leoperáltatja Tiborral a szemölcsét.

A műtét kitünően sikerült. És a szanatóriumi környezet új oldaláról mutatta meg Brigittának a fiatal orvost. Fehér köpenyében olyan csinos volt, olyan jelentős, mint egy modern Grál-lovag. És a tisztelet, amivel a műtő személyzete körül fogta: «főorvos úr így. főorvos úr úgy...»

Lina néni állá föl volt kötve egy vékony gecsíkkal. Csak fél szájjal tudott beszélni. De azzal a félszájjal annál lelkesebben hívta meg nyárra a doktort:

— Kedves Tibor, ha már ilyen remekül segí-

tett rajtam, ne hagyjon el bennünket ezután sem. Ha ráér, ugyan ugorjon le hozzánk Kaposra. Jöhet, amikor akar. Lent vagyunk májustól októberig. Nagy a ház. És mi imadjuk a vendéget. A fiatalember összeültötte a bokáját.

— Köszönöm nagyságos asszony!

Összenéztek Brigittával és mind a ketten úgy elpirultak hogy Lina néni odavolt a boldogságtól,



#### 4.

Jött a nyár, teli függetlenséggel és félreértéssel. Lina néni már lent volt a «kis» Brigittával és a család nagyobbik felével Kaposon. «Anyu» a fogorvoshoz járt, apu őt várta. A «nagy» Brigitta ruhákat csináltatott. Laci az iskolai ünnepélyre készült.

A dolog úgy fordult, hogy Brigitta és Laci együtt utaztak le Kaposra.

«Apu» mosolygott:

— Te leszel a lovag! Vigyázz a nénédre. Brigitta kijelentette, hogy ő csak éjjel utazik. Borzasztó lenne egy egész napon át buntlizni a lassú személyvonaton, a júniusi forróságban.

Kaposnak a sok előnyén kívül volt egy nagy hibája. Nem volt vasuti állomás. Az utolsó postáját is csak egy komisz kis csirkevonaton lehetett megközelíteni. A gyors megállás nélkül rohant keresztül azon az elhanyagolt, Felső-Tisza-vidéken. De Laci nem bánta volna, akármilyen hosszú ideig tart az út. Tartson örökké. Hiszen abban is benne van valamilyen formája az öszszetartozásnak, ha az ember kísérője és oltal-



mazója valami hosszú úton annak a nőnek, akit szeret.

A koffereket föltették a taxira. Beültek. Laci olyanféle büszkeséget érzett, mintha egy nagy hajó kapitányává nevezték volna ki.

Úgy cselekedett, mint a nagyok. Kifizette a sofőrt. Megnézte a hordár számát. Jegyet váltott. A külön zsebpénzéből vásárolt egy skatulya zserbót és megajándékozta vele Brigittát.

Nézte az állomás magas falába épített kormos órát. Mikor indulnak már? Mikor lesznek már egyedül a kupében? Laci előre élvezte a finom gyönyörűséget, hogy Brigitta majd aludni fog, fejét ráhajtja a kupé párnájára, amelyre oda lesz terítve tiszta zsebkendője, ő pedig virraszt fölötte és hallgatja csendes lélegzetét.

Ekkor a perron ujságpavillonja előtt egy magas, elegáns, szőke férfi jött velük szembe.

A férfi egyenesen feléjük tartott, köszöntgetve és mosolyogva, már messziről. És Brigitta is mosolygott.

Kezet fogtak. Brigitta könnyedén Laci vállára tette a kezét:

— Az öcsém!

A szőke ember Lacival is kezet fogott és hízegően végigsimogatta a szemével. A fiú jól ismerte ezt a pillantást. Az összes «penelopei» kőröknek ilyen volt a nézése, mind «ezt csinálták», amikor próbálkozásuk elején őt is meg akarták nyerni szövetségesnek az udvarlásukhoz.

De itt más is volt, valami rémületes. Laci ősz-

szeszoruló torokkal érezte, hogy egészen fölőslégessé válik. «Azok ketten» tökéletesen megfledkeztek róla. Mintha ő a világon sem lenne, csak egymásra néztek, a szemükkel szakadatlanul egymás tekintetét keresték.

A férfi egyszerűen «Brig»-nek szólította Brigittát:

— Nahát ez óriási, Brig! Hogy maga is ma utazik! Nem leszek a terhükre? Brigitta elpirult:

— Dehogyan lesz. Én is roppant örülök, hogy együtt mehetünk véletlenül!

Ez a «véletlenül» csalás volt. Brigitta tudta, hogy a doktor tudja, hogy ő mikor utazik. És azt is tudta, tudta és várta, hogy akkor a «másik» is ezen a napon szánja el magát a kaposi kirándulásra. Nem beszéltek még semmit. Brigitta mégis el volt készülve rá, hogy találkozni fognak «véletlenül» az állomáson. Ezt oly természetesnek yette, annyira megkövetelte egész szívével, hogy talán minden összeomlott volna, ha nem így történik meg.

Sőt Lina néni is el volt készülve a dologra. Már egy héttel előbb kacsintva mondta lent Kaposon:

— Meglátjátok, azok ketten együtt fognak érkezni. Nem baj. Legalább nem kell értük külön kocsit küldeni az állomásra. Harmincöt kilométer az út.

Az igazságnak borzasztó ereje van. Laci számtalan kis jelből érezte, hogy Brigitta és a szőke ember ugyanúgy, a percek számolva várta ezt az utat, akárcsak ő. Dehát ő... A fiúban össze-

tört valami, a hangja olyan száraz lett, mintha berekedt volna hirtelen.

Figyelni kezdte az «ellenséget.» Sajgó szívvel látta be, hogy elegáns ember. A szeme ugyanolyan szürke, mint könnyedén ráncos covercoat ruhája. Csodálta a hangját, biztos és fesztelen viselkedését, a cipőjét, a kesztyűjét. Csak éppen úgy találta, hogy Brigittához képest öreg. A tizenhétéves fiúk mindig reménytelenül öregnek ítélik a szerelemre a harmincesztendő férfiakat. Laci vezéri és kapitányi szerepe megszűnt. A kis expedíció fölött az «ellenség» vette át a kommandót.

Gyorsan, energikusan intézkedett. Ásványvizet vett, üres kupét szerzett a zsúfolt személyvonton. A fiú fájdalmasan nézte, milyen fejedelmi fölény van ellenségében, amikor megparancsolja a kalauznak, hogy csukja rájuk a lefüggönyözött fülke ajtaját.

Amikor a vonat kizakatozott az állomásról és az állatkerti sorompón túl északkeletre fordult, a szél beverte az ablakon a mozdony füstjét.

Brigitta köhögött.

— Drága Lacikám! Húzd föl kérlek az ablakot.

Laci igyekezett, de nem boldogult a herozsdásodott sínű nehéz rárával. Húzta, feszítette a szíjját. Az ablak nem mozdult:

— Rossz a szerkezet! — jelentette az erőlködéstől kipirultan Brigittának.

Most az «ellenfél» odalépett a háta mögé. A szíjj megfeszült, csikordult egyet a réz és fent volt az ablak.

— Bravó — mondta Brigitta. — Már nem is reméltem, hogy sikerülni fog.

Laci megszégyenülten ült vissza a sarokba. A keze piszkos lett a kormos szíjtól. Beletörölte a zsebkendőjébe, amire az is szürke, mocskos, kis gomolyaggá változott. Egész csomó kis vere-ség következett be egymásután. Az a csokoládé, amit ő vett az állomáson, régi volt, dohos, szap-panízú. Az „ellenség“ előszedett a táskájából egy friss, nagy skatulyát. Az kitűnő volt. Brigitta megszomjazott. Az ellenségnek volt egy tiszta csillogó kis aluminiumpohara is a neszeszer-jében.

Általában gyönyörű dolgok tartoztak az „el-lenséghez“. Két pompás, sárga disznóbőrtáska, amelyet különösen elegánssá tett a sok haszná-lat, Párizsban, Londonban, Rómában és más helyeken fölragasztott színes hotelreklámok. Az „ellenség“ rózsailatú cigarettát szívott. Volt arany cigarettatárcája és ezüst öngyújtója. Különös gazdagság, különös hatalom és érdekesség rezgései áradtak e tárgyakból. Laci kamasz képzelődésével azt hitte, hogy Brigitta előtt is ez a fölszerelés számít. Ez a fontosabb. Az „ellen-ség“ férfiasan mély, mégis hízelgően lágy hangja, nyugalma, szürkébe hajló acélos szőkesége, mind másodosztályú kérdés.

A legkeservesebb az volt, hogy Brigitta és az



„ellenség“ oly folyamatosan és pillanatig nem lankadó érdeklődéssel beszélgettek, mintha senki más nem lenne a világon. Laci sértődötten hallgatott. Roppant kellemetlen oldalt állani és asszisztálni némán egy párbeszéd mellett, amelyet úgy folytat két ember, mintha nem is tudnának arról a harmadikról, aki ott van velük. A vonat este féltizkor indult. És most már nagyon késő lehetett. Mélyen túl az éjfélen. De „azok ketten“ csöppet sem álmosodtak el. Lacit pedig igazán ébren tartotta a kínzó féltékenység érzése, amely olyan meglepetésszerűen csapott rá.

A fiú keményen iparkodott, hogy férfias göggel viselje sorsát. „Maradjanak egyedül“, határozta el magában a túlságos szenvedés önkínzó hajlandóságával. És kiment a folyosóra sétálni.

Most már tudta, hogy az „ellenség“ is hozzájuk utazik Kaposra. A vendégük lesz. Lina néni „meghívta“. Tudta, hogy mit jelent az ilyen meghívás. Pláne ebben az esetben, hiszen úgy látszik, hogy Brigitta itt tökéletesen egyetért Lina nénivel.

Sokáig sétált a rosszul világított, szűk folyosón. Nézte a szomszédos, zsúfolt kupékban milyen békésen aluszva a lebecsátott lámpaernyők zöld homályában. Végül is nagyon elfáradt.

Amikor benyitott a fülkébe, Brigitta és az „ellenség“ zavartan elhallgatott, mintha olyan dologról beszéltek volna, amely nem tartozik senki másra, csak kettőjükre.



Brigitta nyájaskodni kezdett:

— Aludj Laci! Megszoktad, hogy aludj éjjel. Álmos lehetsz.

Az „ellenség“ belekapcsolódott az alvási akcióba.

— Itt az ideje, hogy maga is lefeküdjön, Brig. Majd én átülök a másik oldalra.

— Nem tudok vonaton aludni — mondta Brigitta. — És nem is vagyok fáradt. Elég tréningem van a föntmaradásban. Egész télen báloztam.

Az „ellenség“ mosolygott.

Végül is Laci belement, hogy majd aludni fog. Végighevert a kupé egyik oldalán. Behunyta a szemét. „Higyjék, hogy alszom. Szeretném halni, hogy beszélnek, amikor egyedül érzik magukat.“

Laci elég ügyes színésznek bizonyult. Egyenletes, mély lélegzése, kissé kinyílt szája még a doktort is megtévesztette.

— Alszik! — súgta félóra múlva az „ellenség“.

Laci Brigitta arcát pillantotta meg a szemerecskén keresztül. A lány gyöngéden föléje hajolt, ráterítette a plédet:

— Csakugyan alszik. Valóságos hősiesség, hogy eddig bírta. Reggel hatkor kelt fel.

— Kemény legénynek látszik! — mondta halkán az „ellenség“. — Nagyon szilárd homloka és makacs álla van. Szép ember lesz belőle. Szeretni fogják a nők.

Brigitta nem felelt. Lacinak nagyon jólesett ez a hallgatás. Azt érezte ki belőle, hogy itt valami olyan dolog van, amit Brigitta nem óhajt közölni az „ellenséggel“. Titok, ami a kétőjüké. A halálos ítéletét tehát még nem írták alá. Még él. Még van egy kis messzi reménye, pislogó mécses, az elkerülhetetlen sötét előtt.

A fáradt fiatal test ezer mentséget talál rá, hogy alhasson, akármilyen bajai vannak a léleknek. Laci is elaludt tehát végül, a kupé álmosító reszketésében.

OSZK

Magyar Széchenyi Könyvtár

## 5.

Megkezdődött a kaposi nyár.

A fiatal doktor első falusi látogatása egy hétig tartott. Az „ellenség” nagyon jól viselkedett. Még Laci szempontjából is. Nem látszott semmin, hogy Brigitta kedvéért van lent Kaposon. Megosztotta az idejét mindenki között. Sőt Lacival kezdte a napját. Laci egész ifjú szívével megszerette az „ellenséget”. A gyanuja elaludt: „nem, mégsem ő az, aki az életemre tör!”

Valósággal örült neki, amikor július végén arról érkezett hír, de már egész barátságosan és családiasan, hogy „Tibor újra lejön néhány napra!”

Újra elkezdődtek a korai teniszpartik. Volt egy bál, cigányokkal s vendégekkel a szomszédból. Rendben folyt minden. Csak egy délután volt gyanus Laci szemében.

Ezen a délutánon a terraszhosszú uzsonna-

asztalán üresen maradt két teríték. Brigittáé és az „ellenségé“.

Egyszerű ügy volt ez a két üres kávéscsésze, az érintetlenül összehajtott, rózsaszínű, kerti szálvétával. Senki sem törődött vele különösebben, csak Laci szíve fájt rettenetesen, ahogy kombinálni kezdett a két kávésfindzsa körül.

Mégsem ő kérdezte meg, hanem „anyu“, hogy hol van Brigitta és Tibor?

— Sétálni mentek? — kérdezte tovább anyu. Lina néni bólintott.

— Kettősben! — ezzel ki volt merítve a tárgy. Az egész uzsonna alatt nem beszélt többet senki Brigittáról és Tiborról.

Kávéztak. Laci a kapura nézett. Várt, hogy azok ketten megjönnek. De nem jöttek. Ettől egyre nehezebb lett a szíve. És hat óra felé ő is elindult sétálni. Szeretett volna találkozni velük. Merre mehettek? Laci elcsatangolt egészen a tanyáig. Megkerülte a kis akácost. Sehol senki. Egészen besötétedett már, amikor hazaért.

Örült neki, hogy ilyen késő van. Most már csak hazajöttek, hiszen már vacsorázik is a család, kint a kertben, a zöld pillehálós villanylámpák alatt.

Az első, akit Laci meglátott, Brigitta volt.

'Aranyszőke hajával a rendes helyén ült. Evett, mosolygott.

Az „ellenség“ nem volt sehol.

— Hol van a „Vendége“ — kérdezte Laci, amennyire lehet közömbösen és leült a „kis“ Brigitta mellé, akivel Fräulein Pink kínlódott, hogy belétömjön három kanál spenótot.

Megint csak Lina néni válaszolt:

— Elutazott ma este. Sajnálja, hogy nem tudott elbúcsúzni tőled. Tiszteltet.

Mintha egyszerre világosabban égtek volna a lámpák és vidámabban nyüzsögtek volna a kis bogarak a fény körül. A nehéz görcs fölengedett, amely összeszorította a fiú torkát.

— Kérem szépen az uborkasalátát! — mondta és farkasétvággal nekilátott az evésnek.

Vacsora után a Fräulein Pink aludni vitte a rendes tiltakozó könyörgés és visongás közepette a „kis“ Brigittát.

„Anyu“ a kicsike pártjára állott.

— Brigitta már elég nagy. Nem kellene mindjárt vacsora után ágyba dugni. Egy félórácskát még lehetne engedélyezni neki közöttünk. Kezden hozzá szokni a felnőttekhez.

Csakugyan a „kis“ Brigittán már volt valami, ami igazán nagyos. Már elpusztított egy francia



és egy angol kisasszonyt. Most működött azon, hogy megegye Fräulein Pinket is. Elmult tizenegy éves. És már nem volt az a dundi, babaszerű szépség. Jóformán hétről-hétre nőtt, nyult, karcsúsodott. Néha egészen „kisasszonyos“ volt. A parádés kocsis apró gyermekei „kezit csókolom“-mal köszöntek neki.

A „kis“ Brigitta ágybatételének szertartása után két bridzsparti is alakult a család tagjaiból. „Apu“ szivarozott és ujságot olvasott.

„Anyu“, aki nagyon szerette a zenét kinyitotta a rádiót és a kaposi este bogárzűmmögéses csöndjében hallgatta a milánói „Scala“ Turandot előadását.

Brigitta és Laci sétálni mentek a parkba.

Gyönyörű júliusi este volt. Az ég nagyon sötét és nagyon csillagos. A hold fényében csillogott a kert végében álló ezüstnyárfák levele.

A kis tisztáson, a függőágy és a nád-bútorok között olyan meleg volt a sötétben, mintha kályha fűtötte volna langyosra az egész, édes zugocskát.

Brigitta végighevert a függőágyon, amelyet Laci lágyan hintázni kezdett.

Csönd volt. Sötétség. Nem láttak többet egymásból, csak a fehérruhájuk bizonytalan körvonalait.

Egyszerre megszólalt Brigitta. A hangja sóvár volt, aggodalmas:

— Mit gondolsz, lehet engemet szeretni?

A fiú lelkesen fölkiáltott:

— Óh! Téged! Hogy kérdezhetsz ilyet?! És éppen tőlem.

Brigitta elmosolyodott a sötétben és megsímogatta a fiú fejét:

— Tudom, hogy te szeretsz. De az más. Akármit hiszek, mégis csak azért van, mert ismersz már kicsi korodtól fogva. Arra gondoltam, hogy szerethet-e valaki, aki hirtelen meglát? Egy idegen. Nem vagyok túlságosan jelentéktelen?

A fiú komolyan válaszolta:

— Te olyan vagy, mint La Mole Matild, a „Vörös és Feketé”-ből. Világosabb lesz a szoba, ahová te belépsz.

Laci a korához képest túlságosan érett és művelt fiú volt. Már eljutott Stendhalig. És egészen benne élt a klasszikus olvasmányának levegőjében. Szeretett úgy beszélni a regény képzelt alakjairól mint az élőkről.

Megint csönd lett. Hosszú csönd, amely úgy ömlött körülöttük, mint egy szelíd, nagy folyó. Isten tudja, mennyi idő mult el, amikor csiko-

rogni kezdett a kávécs és a sötétben egy szivar izzó parázsa közeledett felőjük.

„Apu“ állt meg a tisztás szélén. A hangja egy kicsit korholó volt:

— Tudjátok, hogy már elmúlt egy óra?! Laci nem tudott elaludni. Karjával a párna alatt arról ábrándozott, hogy Brigitta „elég nagynak találta“, hogy a szerelemről beszéljen vele. Hiszen nincs benne semmi. Semmi nem következik belőle. De mégis! Hátha! „Miért tette?“...

Brigittának a kezét ezen a délutáni sétán kérte meg az „ellenség“. Brigitta sírt és csókolódzott. Olyanná tette a boldog szerelem, mint az égi lángoktól megszállott, tüzes csipkebokor. És, ahogy együtt ült a fiúval a júliusi éjjel csöndjében, nem tudott vigyázni eléggé, kiömlött valami a titkából.

Laci hanyatt fordult az ágyában, a plafonra nézett, mintha Brigitta arca lett volna ráfotografálva számtalan példányban a plafonra.

Holott Brigitta éppen ezekben a percekben mondta meg az édesanyjának, hogy mi történt.

Már nagyon késő volt, hajnalodott. De Lina néni olyan izgatott lett az örömtől, hogy nem állta meg és fölverte álmából az összes „nagyokat“.

„Anyu“ is felkelt. Ilona is és Margit is. Apu is nadrágot húzott a hálóingre és Pali bácsival, meg Gyuri bácsival együtt bement a szalónba.

Együtt ült az egész család. Kint derengett, kukorékoltak a kakasok. E hajnali zene mellett beszéltek meg a „nagyok“ Brigitta dolgát, amíg Laci boldogan aludt, kékkockás pikétakarója alatt...

Laci csak másnap délután tudta meg, hogy mi történt. Brigitta még nem volt az asztalnál, Lina néni beszélgetett valami egészen reális dologról a nagyobbik leányával, Ilonával. Hol fog lakni, meg hol vegyék a kelengyét?

Laci sápadtan hallgatott.

Egyszerre csak feléje fordult Lina néni, mintha hirtelen eszébe jutott volna, hogy ezt a családi eseményt illik közölni Lacival is, ha nem is régente még le az érettségit:

— Mit szölsz hozzá, Laci? Joó Tibor megkérte Brigitta kezét!

A fiú napsütött bőre zöld lett a sápadtságtól.

— Tudtam! — felelte tompán. Olyasvalamit érzett, mint aki előtt fölolvasták a halálos ítéletet.

Jött Brigitta. Nem tudott ránézni. Asztalhoz ültek. Szörnyű ebéd volt. Kínszenvedés volt vé-



gighallgatni a család jókedvű csípkelődését, amivel Brigittát bosszantották.

Aztán kőmolyra fordult a hang: tárgyalni kezdték, hogy hol legyen az esküvő?

— Minél előbb! — jelentette ki Lina néni.

— Diszpenzációt kell kérni és meg kell tartani már a jövő hónapban itt, Kaposon!

Laci körül elsötétedett a világ. „Itt, Kaposon”. És ő előtte. Elképzelte a templomot. Brigittát fehérben, a narancsvirág koszorúval a fején. Itt is úgy lesz majd, mint Margit esküvőjén, amikor az ünnepi ebéd után a fiatal pár rögtön autóba ült és elutazott?! ...

Eleinte nem tűnt föl senkinek különösebben, hogy Laci milyen ideges és ingerlékeny lett, Lina néni, mint bölcs kalendáriumokon nevelődött doktor, kitalálta, hogy ez a „nap miatt” van. Valami enyhe napszúrást kapott Laci. „Tudni lehetett előre, mindig hajadonfővel jár a déli napsütésben is.”

Nem aludt, nem evett nem beszélt. Mintha thyreoidé-pasztillát szedett volna, két hét alatt lefogyott öt kilót.

„Anyu” megijedt:

— Mi van veled, drágám? Nem eszel. Nincs rendben a gyomrod?





— Lehet! — felelte olyan kurtán és nyersen Laci az édesanyjának, hogy mindenki meglepetve nézett rá. Ez új dolog volt. Eddig mindig a „mama szoknyáján ülő“ fiúnak ismerték a családban Lacit.

A felnőttek nem értenek az ilyesmihez.

A „kis“ Brigitta tiszta, gyermeki szeme, fejlődő ösztöne kellett hozzá, hogy észrevegye a dolgot. A gyermeki szem, a gyermeki szív, amely korban legközelebb állott a tizenhétéves fiúhoz.

„Brig“ először Fräulein Pink előtt mesélt valami zavarosat az észrevételeiről. A Fräulein kitátotta a száját a meglepetéstől, aztán rohant a pletykával Lina nénihez. Lina néni olyan fejfájást kapott a hírtől, hogy ecetes ruhát tett a homlokára. Óvatosan faggatni kezdték a „kis“ Brigittát. Kiderült, hogy nincs semmi aggodalomra ok. Brig csak „magától“ tudja, hogy Laci szerelmes a nagy Brigittába és azért szomorú, mert Brigitta most férjhez fog menni.

Hazajött a menyasszony. Magyarázkodott:

„Igen, lehet. Ő is sejtett valamit. De nem szólt, nem akart — „ügyet csinálni belőle.“ — Majd elmúlik. Kamaszdolog. Nem lehet védekezni az ilyesmi ellen. A boldog Brigitta mátkaságának néhány napját valami halk szívfájdalommal

szőtte át az ügy. Szegény fiú. Dehát menyasszony volt, vigasztalódott.

Innen kezdve a familia minden tagja úgy bánt Lacival, mint a hímes tojással. Többé szó sem esett előtte a fiatalokról. Mintha semmi nem történt volna Brigitta körül. Ez még rosszabb volt. Most már Laci tudakozódott minden részletről, önkínzó gyönyörűséggel.

Nem lehetett nézni a kínlódását.

„Anyu“ titokban sírt.

„Apu“ egy kettős sétánál komoly, férfias őszinteséggel beszélni kezdett:

— Régen észrevettem fiam, hogy Brigitta tesz neked és persze, most szenvedsz, mert, mert ... Hidd el, nem komoly dolog. Bárányhimlő. Majd megőrültem az unokatestvéremért. És most már becsületszavamra mondom, arra sem emlékszem, hogy milyen színű haja volt. Szőke? Fekete? ... Laci szárazon közbevágott:

— Természetes. Ne törődjék vele, apám. Nem érdemes.

Az öreg Kaposi ijedten elhallgatott. Megérezte, hogy ez a tréfálkozó modor nem illik ide. Nem egy gyerek, hanem egy súlyosan sebesült, fiatal férfi halad az oldalán, aki nem szereti, ha vigasztalják.

Csakugyan a fiú nagyon rossz, egészen „fel-  
nőttnek valóan“ nehéz lelkiállapotban volt.  
Hogy megölje magát? Annál Laci büszkébb volt  
és jobban szerette a családját. Azonkívül fantá-  
ziája is volt. És szégyenkezve képzelte el a gyá-  
szos zivatart, amely akkor támadna, ha ő...  
Aztán végre is, nem könnyű dolog meghalni.  
Ezer titkos kapocs van, amely az élethez erősít  
egy egészséges kamaszt, még a legteljesebb fáj-  
dalom pillanatában is.

Még ő sajnálta meg, hogy olyan kurtán felelt  
az apjának.

— Egy kis eső kellene már. Nagyon száraz a  
föld! — mondta olyan hangon, minth bocsánatot  
akarna kérni az előbbi neveletlenségeért.

Hát elérkezett a nagy nap. Megint a templom,  
mint Margit esküvőjén. A padok teli az össze-  
ömlő familiák ünneplőbe öltözött tagjaival.  
Ugyanaz a napfényes, augusztusvégi délelőtt. És  
ugyanaz a pap, csak egy kicsit szürkébben.

Brigitta földön úszó fehér sleppje és dereka a  
leomló fátyolokkal. És az „ellenség“ széles válla,  
zsakettes háta.

Már nem is volt ellenség“. Amikor reggel kezét  
fogtak. Laci nyiltan, bátran, lovagiasan szembe-  
nézett vele.

„Milyen meleg van. Bár már vége volna az egésznek“. Ilyenekre gondolt Laci és a nyoszolyólányok között észrevette a „kis“ Brigittát.

Brig halvány almazöld ruhát viselt, fehér cipőt és fehér harisnyát. Mozgékony volt, mint a higany. Nem érezte a perc ünnepi voltát. Szüntelenül hátranézett, nyalogatta az ajkát, pajkoskodott.

És Laci éppen —abban a pillanatban kapott a kislány szeméből egy huncut kacskintást, amikor „azok ketten“ kimondották a holtomiglant.

Brig egy parányit kancsal volt, ami rendkívül pikánssá tette az arcocskáját. Roppant jól állott neki a kacskintás, amint az egyik szemét hunyorgatva összehuzta és a másikat fölcillantotta, mint egy kis reflektort.

Laci önkénytelenül visszakacskintott. Mosolyognia kellett.

A templom után együtt mentek haza.

Brig kiszabadította magát a német kisasszony karmaiból és Lacihoz csatlakozott, aki egy kicsit elmaradt a többiektől.

A kislány nagyon furcsán viselkedett. Félig gyerekes volt, félig ijesztően nagyos. Célzásokat tett rá, hogy tudja „mi van Lacival“. És nyilván elárulta, hogy egészen az ő pártján van. „Na,



majd lesz nekik ha te is öreg leszel!“ Igen „öreg“ Mert a „kis“ Brigitta számára Laci már igen felnőttek számított. A legfelnőttebbnek. Brigittának Laci az egyetlen férfi volt, mást nem is ismert és nem is ismert el. Szülőileg engedélyezett olvasmányában, a könyv fölött elmerengve, néha Laci arcát látta Edömér vitéznek és más hőseinek a feje helyén.

Most nagyon büszke volt, hogy mellette mehet. Először érezte, hogy mit jelent az a szó: „négy szemközt“. Belekapaszkodott Laci karjába, aki-vel — véleménye szerint — valami borzasztó igazságtalan dolog történt. És megpróbálta a fiút, a maga kislányos, de már nőies észjárásával úgy vigasztalni, hogy kicsúfolta a „nagy“ Brigittát és a „férjét“.

Laci mulatott is, meg föl is háborodott. Meg akarta magyarázni Brignek hogy amit csinál — illetlenség. Ránézett és meglepetve látta, hogy milyen rajongó arcocska tekint rá. Brig kancsi szemében, kigyult nyári szeplőin határtalan ragaszkodás fénye látszott.

A fiú összekínzott szívét jóleső meleg öntötte el, mintha langyos fürdővízbe tették volna ezt a félig megégett, félig megfagyott szívet. Elmosolyodott: „végre igazi szövetséges.“ Nem állotta



meg: maga felé fordította a mutatóujjával a kislány arcát és megcsókolta a két szemöldöke között, az orra tövében.

Brig a csók alatt behúnyta a szemét, mint a nagyok. Nagyon elkomolyodott. Eleresztette a fiú karját. Innen kezdve szótlánul haladtak egymás oldalán, pedig jó félórát tartott az út, a falun keresztül, a templomtól a kastélyig.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

## 6.

Nagyon sok idő telt el. Tíz év. Talán tizenegy. De Kapos változatlanul állott. Sőt még nagyobb volt. Még népesebb. Még több családnak lett nyaralási mekkája. Lina nénin csak az mutatta a haladó kort, hogy az arca még vörösebb lett, mint a rézüst, a sok kitágult, parányi értől. Egyébként fiatalodott. A kor parancsa szerint már ő is rövidre nyíratta a haját. „Anyu“ megöszült, „apu“ megkopaszodott. Károly bácsi nyugalmába vonult. Ilona néni és Margit néni meghízott. Tibor egyetemi tanár lett. A „nagy“ Brigitta nénjei példáján okulva, yoghurton élt, hogy megőrizze finom formáit.

A „kis“ Brigitta viszont rendkívül megnőtt. Most is kacsintott, most is szeplős volt. A két szemöldöke az orratövében össze volt nőve, mint az ördögé. Mégis rendkívül csinos volt, veszedelmes dolog, ha egy huszonkét éves lány, ennyi kozmetikai hibával, ilyen átkozottul csinos.

Fiúk „nem mozogtak“ a „kis“ Brigitta körül. Kicsúfolta, elmarta őket.

Lina néni fejcsóválva kérdezte:

— Kire vársz?

— A mesebeli királyfira! — felelte Brigitta és nevetett, megmutatva szikrázóan fehér, egészséges fogát.

És, ahogy Brignek nem kellett a fiúk, ugyanúgy Laciról sem lehetett hallani semmi pletykát, ami lányokkal kapcsolatos. Laci már nagyon nagy volt. Széles vállú, erős csontú, komoly férfi fejlődött belőle. Csak a bőre maradt tiszta és lányosan finom és a modorában őrzött meg valami szemérmetes tartózkodást, mint azok az emberek, akik sokáig őrizték a „család” biztos melegét.

Laci sokat tanult. Itthon, a gazdasági akadémián. Aztán Göttingában. Sőt Dániában is töltött másfél évet. Alaposan tudni akarta, hogy „mit lehet a földdel csinálni?” Most várták. Három teli kocsik ment érte ki az állomásra.

A helyi vicinális köhögve megérkezett. Az öreg parádés fölrakta a hintóra Laci kofferjeit.

Laci végigcsókolódzott mindenkivel.

Csak Briggel nem csókolódzott. Mindössze kezefogtak.

— Másfél éve nem voltam itthon. Remélem, be tudsz számolni végre egy vőlegényről?!

Brig visszakérdezte:

— Hát neked van menyasszonyod?

— Nines! — felelte Laci és mind a ketten boldogan nevettek.

Csakugyan, Laci a közelében sem járt annak a hajlandóságnak, hogy valami menyasszonyfélét szerezzen magának. Nem, mintha gyógyíthatatlan szerelem áldozata lenne. Ahogy Ilona nénit elfelejtette, nem tudott már szenvedni a „nagy“ Brigitta miatt sem. De az elmúlt érzések nyomot hagytak benne. Félt a nőktől. Idegenek voltak a számára. Neki is tetszett, ami szép. De minden szépség csak „tárgy“ maradt számára, ha nem kapcsolódott hozzá az emlékek illata.

A család gyanútlan volt, de Lina néni sok tapasztalaton edződött szeme észrevette, hogy Brig milyen gondosan öltözik föl aznap, amikor Laci megérkezését várták. Lina néni szimatolt:

— Ez jázmin. Parfömöt is tettél magadra?

Brigitta röstelkedett:

— Óh, csak egy csöppet.

„Ezek talán tetszenek egymásnak?!“ működött Lina néni kotlósi észjárása. Figyelni kezdett. És három nap múlva megállapította: „igen tetszenek egymásnak!“ Az észleletet közölte „anyussal“ és „apussal“. Majd utánuk a család többi tagjával is. A familiának tetszett az ügy. „Igaz, hogy unokatestvérek dehát attól még lehet szerencsés egy házasság.“ Végül pedig nagyon praktikus, hogy nem kell megint földet osztani.

Brig és Laci hosszú ideig nem vette észre, hogy egymásnak ítélte őket egész Kapos. De végül is feltűnt, hogy olyan makacs ambícióval hagyogatták őket négy szemközti. „Nem mentek úszni?” „Gyere, Brig gibicelj Lacinak ű még nem tud jól bridzsezni.”

Ha kimentek a „függőágyhoz” mindjárt egyedül maradtak. „Ilona néni” lány tokáján a jóindulat fénye ragyogott. Fogta a kötését és bement a házba. A „nagy” Brigitta utána kiáltott: „várj én is megyek!” És a nénje után futott, úgy nézve vissza Lacira hogy még egy kis szemrehányás is volt a tekintetében: „látod, ez lett a mi dolgunkból! Ugye megmondtam előre?! Brig végighevert a függőágyon és a fiúra pillantott.

— Emlékszel rá, hogy valamikor nagyon szerelmes voltál Brigittába. Még mindig szereted?

— Nem. Most már nem! — felelte komolyan a fiú.

— Te hűtelen!

Laci visszamosolygott:

— Igaz. Az vagyok! — egy kicsit hallgatott, aztán nevetve tette hozzá: — Észrevetted, hogy milyen hálóban vagyunk mind a ketten? Partivadászok cselszövényébe kerültem volna? Minduntalan egyedül hagynak veled. És Lina néni azal töltötte a fél délelőttöt, hogy a szemedet, meg a termetedet dicsérte.



Brig felkönyökölt.

— Nekem a jellemedről szoktak rajongani. A fiú lágyan hintázni kezdte a függőágyat. Aztán, mint aki hangosan gondolkozik, megszólalt:

— Megjegyzem, az ötlet nem rossz. Ha egyáltalán megházasodom valaha, nem vennék senki mást feleségül, csak téged. A leány beleegyezően bólintott.

— Ugyanúgy vagyok. Rajtad kívül senki mást nem tudnék elképzelni az uramnak! — A beszéd nagyon természetes hangon folyt. Közvetlenül. És a vallomás után nem következett csók. Nem nyultak egymás keze után sem. Nagyon régen erjedő must vált itt édes borrá.

Laci halkán kérdezte:

— Hát megállapodunk?

Brig a magasba nézett, a fák koronája felé.

— Gondolkozzunk előbb egy kicsit?

— Meddig? — türelmetlenkedett a fiú.

— Legalább öt percig... Tudod, nagy a felelősség. Félek hogy nehéz neked szeretni engem. Hogy legyek a szemedben tündér, vagy angyal, amikor ismersz a születésemtől kezdve. Higyjed el, a szemem majd kisül a szégyentől, ha rágondolok, hogy láttál engem pólyában is...

— Bizony láttalak. És hallottalak visítózni is.

— Igaz, hogy olyan volt a fejem, mint egy kis ferdére nyomott bőralma?

— Olyan. Csunya kis bébi voltál.

— Te viszont elromlottál. Sokkal jobban tetszettél nekem kamaszkorodban. Tíz évvel ezelőtt. Emlékszel rá, mikor megcsókoltál Brigitta esküvője után?

— Emlékszem. Az orrod tövén csókoltalak meg, a két szemöldököd között.

— Nem baj, hogy kancsi vagyók?

— Nem.

— És elég *comme-il-faut* viselkedtem a pólyában?

— Mindegy, hogy viselkedtél drágám. Az a fontos, hogy ismertelek, hogy láttalak, hogy ismerlek attól a héttől kezdve, amikor megszületél. Nekem csak te kellesz, éppen, mert ennyire ismerlek... Én mindenki mástól félnék, egyedül téled nem félek. Éreztelek nőni az oldalamon. Először csak a derekamig értél, aztán a vállamig és most az orromig érsz. Pompásan passzolunk egymáshoz... Igaz, drágám. Látszik még az a pici fehér sebhely a lábodon, ami abból lett, tíz évvel ezelőtt, hogy fölkapartál egy szúnyogcsípést a fuszekliid fölött?

— Jaj, ha te még a szúnyogcsípéseimre is emlékszel, akkor megegyeztünk!

Most már összekulcsolódtak az ujjaik. A fiú gyöngéden a szájához emelte Brigitta kezét. A naptól barnára égett, teniszben megizmosodott

kezet, amelyet látott valaha gödrös, Babakacsőnak és később rendetlen bakfis praclinak.

A lány hangosan gondolkozott:

— Én is félnék tőle hogy egy „idegenből jött” embernek legyen hozzám közém. Pedig talán az lenne helyes. Mert az unokatestvér-házasságok veszedelmesek.

Két fehér káposztalepke éppen előttük szállt le az egyik kerti szék karfájára. Nézték a lepkepárt:

— Látod, drágám, ezeket a pilléket — magyarázta a fiú halkán. — Még jobban hasonlítanak egymáshoz, mint mi. Még közelebbi rokonok. És szeretik egymást. Ha nekik lehet, talán nekünk is szabad. Brig odatartotta arcát a fiú ajka elé:

— Csókolj meg drágám, mint akkor, itt az orrom tövén, a két szemöldököm között... A csókolózást egy hatéves kisfiú érkezése zavarta meg. Kedves kis kölyök volt, trikóban, tiroli nadrágban, szandállal a meztelen lábán. Tibi volt. A „nagy” Brigitta fiacskája, aki „azóta” született.

Durcásan megállt a tisztás szélén, parancsolóan kiáltotta:

— Nagymama kérdezteti, hogy mikor jöttök már ebédelni.

Laci lesegítette Brigittát a függőágyból:

— Einsteinnak igaza van. Minden relatív. Én például elhinném, hogy ez a délelőtt nem volt több egy percnél.

Összeölelkezve sétáltak a terraszf felé, amit nem tettek egészen helyesen. Vigyázniok kellett volna egy kicsit Tibi előtt, aki elkeseredve, az irigy féltékenység szorításával a szíven figyelte őket. Mert Tibi a világon mindenkinél jobban szerette „Brig nénit“. A reménytelen szerelem fáklyája, amely soha nem aludt ki a családban, átmenetileg éppen a kisfiú szívében égett.

VÉGE.

---



Kiadásunkban eddig megjelent:

**Móricz Zsigmond**  
**PACSIRTASZÓ**

**Bónyi Adorján**  
**A KIRÁLYNŐ LEGYEZŐJE**

**Ignácz Rózsa:**  
**A B U J D O S Ó**

**Móra Ferenc:**  
**A SÁNDOR KÖRÜL.**

**Szabó Dezső**  
**FELTÁMADÁS MAKUCSKÁN**

**Babay József:**  
**AZ ÜTARCÚ ABLAK**

Következő könyvünk:

**Czillei Géza:**  
**OROSZ MEZŐK FELETT**

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár





DR. ÁCHIM ANDRÁS KÖNYVKIADÓ

Budapest, II., Török-utca 8.

Tel. 367-014

*[Handwritten signature]*





# OSZK

Országos Széchényi Könyvtár



